

ЕКСПРЕСИВНА ПОЕТИКА ЈАРОСЛАВА КАНДИЋА

13. СЕПТЕМБАР - 7. ОКТОБАР 2022.
ГАЛЕРИЈА РТС, БЕОГРАД, ТАКОВСКА 10

РТС

ДЕЧАК У ЕНТЕРИЈЕРУ, 1959.

Изложба представља осврт и поновно враћање у фокус овог, од стручне и шире јавности, заборављеног уметника. Експозиција обухвата радове које је Јарослав Кандић поконио Музеју рударства и металургије током свог боравка у Бору, као и радове из приватне заоставштине. Изложба је својеврсна посвета и сећање на овог угледног сликара и ликовног педагога који је један део свог живота и стваралаштва завештао граду Бору.

Јарослав Кандић је био уметник великог стваралачког потенцијала о чему сведочи и број његових сачуваних дела. Један је од оних аутора који је користио сваку прилику да истражи стваралачки сензибилитет и друштвени ангажман, одређујући себе првенствено као уметника који кореспондира са временом и својим непосредним окружењем.

На основу сагледавања ликовног опуса овог уметника, неафирмисаног ван своје уже средине, може се слободно рећи да он припада оној групи сликара који могу да се отргну савременим уметничким токовима, а своја ликовна поимања претворе у сопствену иконографију. Из тог разлога, његова дела добијају одређено и заслужено место у историјско уметничкој обради и могу се сматрати целовитим, језички доследним и у сваком погледу довољно садржајним за стручну анализу.

Посматрајући Кандићев ликовни опус уочићемо да је он сачињен од дела која се међусобно стилски разликују. Упркос томе што је већина дела настала у препознатљивом рукопису разноликост мотива, тема и начина грађења ликовних композиција открива нам Кандића као свестраног ствараоца који не бежи од класичних ликовних елемената и постулата. Заснивајући на њима свој ликовни израз, Кандић своју поетику гради на тековинама експресивне фигурације, показујући афинитет за експресионистичку одлику линије и боје. Његова дела одликује експресивност пиктуралног склопа са наглашеном субјективном интерпретацијом. Осећање за колористичке

вредности својствено његовом сликарском сензибилитету употпуњује снагу стваралачког израза.

Чувени ликовни критичар и уметник Зоран Павловић део Кандићевог стваралачког опуса, нарочито по ликовној форми и значењу, приближава кругу фантастичног сликарства. На изглед реалистичне, а у ствари романтичне пуне алегорија, алузија и симбола, Кандићева дела пружају могућност сагледавања једног необичног и специфичног света визуелно-ликовних форми у којима се транспонују све одлике његове интимне уметничке природе. Доследан својој имагинацији и стваралачкој поетици, Кандић је на платнима приказивао свој доживљај стварности и окружења у коме је живео и радио.

Стваралачки опус Јарослава Кандића репрезентативан у погледу индивидуалне поетике заузима посебно место нарочито на борској ликовној сцени и то у периоду шездесетих и седамдесетих година 20. века. Његово деловање допринело је културном и уметничком развоју средине у којој је и сам аутор живео и стварао. Разматрајући опус његових дела која се данас налазе и чувају у уметничкој збирци Музеја рударства и металургије, као и у приватној заоставштини, да се закључити да су она доказ непрекидног тражења стилског израза, где светлост и боју овај уметник прихвата као могућност ликовног израза.

Изложба *Експресивна иконофика Јарослава Кандића*, из тог разлога, подсетиће нас на значај овог уметника, као и његовог стваралаштва које је оставило неизбрисив траг на развој уметности и културе у Бору. У средини у којој је једним делом живео и радио Кандић је препознат и прихваћен као прави уметник и ликовни педагог. До краја свог живота Јарослав Кандић је посао ликовног педагога обављао крајње савесно и одговорно, док је у уметности ненаметљиво и истрајно градио један лични, интимни свет.

Данијела Маџовић
виши кустос

ГРАДСКИ КВАРТ, 1960.

ОДМОР, 1960.

ИЗГРАДЊА, 1962.

БОРСКИ РУДНИК, 1962.

ЧАС, 1963.

КОМПОЗИЦИЈА, 1968.

ВИЗИЈА, 1968.

ЕКСПЛОЗИЈА НА ДНЕВНОМ КОПУ, 1972.

СИЗИФ, 1984.

ЗЕЛЕНГРАД, 1996.

Јарослав Кандић је рођен у Лазаревцу 1931. године. Академију ликовних уметности завршио је у Београду 1959. године у класи професора Недељка Гвозденовића, док је постдипломске студије завршио 1961. у класи професорке Зоре Петровић.

Убрзо после завршене ликовне академије Кандић долази у Бор 1961. године где је живео и радио близу дванаест година. Јарослав Кандић је, током боравка у Бору, био професор ликовне уметности у Гимназији „Бора Станковић“. У то периоду имао је више самосталних изложби и то 1961, 1962, 1963, 1966, 1969, 1972. и 1986. године у Лазаревцу. Последња изложба у Бору приређена је 1999. године у галерији Музеја рударства и металургије и представљала је ретроспективу његовог четрдесетогодишњег стваралаштва.

ИЗДАВАЧ ЈМВ Радио-телевизија Србије • ЗА ИЗДАВАЧА Драган Бујошевић, генерални директор РТС; Бранислав Кланшчек, председник Управног одбора РТС • САВЕТ РТС ЗА ЛИКОВНО СТВАРАЛАШТВО Никола Мирков (председник), Зорица Шујица (потпредседник), Славица Стефановић (помоћник председника), Никола Кусовац, Ђорђе Кадијевић, Чедомир Васић, Александра Јелисавац, Софија Љубичић, Драгана Ковачић • АУТОР ТЕКСТА Данијела Матовић • САРАДНИК НА ИЗЛОЖБИ Гордана Анђелковић • РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ БАШТИНА И КУЛТУРНА ПРОДУКЦИЈА РТС Александра Јелисавац • ОДГОВОРНИ УРЕДНИК ГАЛЕРИЈЕ РТС Петар Ђиновић • УРЕДНИК Ана-Марија Симоновић • ИЗВРШНИ ПРОДУЦЕНТ Славица Стефановић • ГРАФИЧКО ОБЛИКОВАЊЕ Предраг М. Поповић • ШТАМПА Штампарија РТС • ТИРАЖ 500 примерака • БЕОГРАД, СЕПТЕМБАР 2022.

НА НАСЛОВНОЈ СТРАНИ РУДАРИ, 1963.

PTC | 3

@galerijarts

bastinarts

rts.rs